

N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 17 februari 1902, kl. 5 e. m.

Betänkande, angående vissa motioner om ändring i förordningen angående villkoren för försäljning af bränvin, m. m.

(2:a A.)

I en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 77, hemställer herr G. Olofsson, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådant förslag till ändring i bränvinsförsäljningsförordningen, att bränvin till mat icke får serveras annat än mot särskild requisition och mot särskild, i ersättning för maten icke ingående betalning.

Den af motionären för denna hemställan anförda motivering är af följande lydelse:

»En sed inom vårt land, som jag skulle vilja kalla osed, är att dricka bränvin till måltiderna. Men då jag håller mycket på den individuella friheten, är det naturligtvis icke min mening att vilja lägga något oöfverstigit hinder i vägen för dem, som sätta större eller mindre värde på den s. k. 'aptitsupen'. Det är därför långt ifrån min mening att yrka på något slags förbud emot en så allmän — låt vara, att jag vågar betrakta den som en ej särdeles oskyldig — sed.

Min mening är endast att i lagstiftningsväg söka åstadkomma sådan rättelse i berörda afseende, att de, som ej blifva särskildt bjudna, måtte få betala sina 'aptitsupar' sjelfva och icke, som nu ofta är fallet, supa på andras bekostnad. Jag afser således förnämligast de s. k. 'smörgåsborden' å våra restauranter. Det kan ju icke bestridas, att det är ett oskick och en orättvisa, att en person, som icke tager någon sup vid dessa smörgåsbord, skall betala lika mycket som den, som tager två, tre, ja, stundom ännu flere supar, hväraf följdén ju måste blifva, att den, som icke super, äfven får bidra till betalningen af det bränvin, som den andre förtär. Nu kan ju någon anmärka, att detta bör vara en privatsak emellan källarmästare och kunder, med hvilken lagstiftningen icke bör befatta sig. Men jag för min del anser, att lagen bör skydda individen mot orättvis behandling på alla områden, och i detta fall så mycket mera,

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 5 Saml. 1 Afd. 6 Häft. (N:o 7.)

som dessa smörgåsbord medföra en stark frestelse till dryckenskap. En ung man innehar exempelvis sådan verksamhet, att han måste intaga sina flesta måltider å dessa restauranter, som hafva smörgåsbord med gratis-supning. Är det då icke en frestelse, att det kostar lika mycket, om han tager ingen eller flera supar? För min del anser jag det vara en både stark och mycket farlig frestelse, och jag tvekar icke uttala, att dessa smörgåsbord infört mången ung man på drinkarens olyckliga bana.

Då källarmästarene — om än mången skulle vilja — af bristande enighet icke torde kunna afhjelpa detta inrotade missförhållande, hvars olycksbringande följder äro oberäkneliga och hvilket inför utlandet sätter en mörk fläck på hela vårt folk, så måste ansvaret drabba den lagstiftande församlingen.

Förr har det ju kunnat möta svårigheter att taga särskild betalning för bränvin vid smörgåsborden, då kontrollen skulle blifvit för besvärlig, ja, kanske nästan omöjlig, men numera kan detta mycket lätt försiggå med automater.»

För den i ofvanintagna motion föreslagna ändring i bränvinsförsäljningsförordningen anser utskottet tillräckliga skäl icke förefinnas.

Väl må det vara sant, att lagen bör skydda individen mot orättvis behandling, men från denna fordran på lagstiftningen är ett långt steg till att fordra dess mellankomst i det af motionären åsyftade fall, der det är hvarje individs ensak, huruvida han vill underkasta sig den påstådda orättvisa behandlingen eller icke.

Hvad beträffar den andra af motionären framhållna synpunkten, eller den, att smörgåsborden skulle medföra en stark frestelse till dryckenskap, torde den omständigheten, att vid smörgåsborden bränvin serveras utan särskild betalning, icke i sådant afseende vara af den betydelse, som motionären föreställer sig, i hvarje fall icke af så stor betydelse, att en särskild undantagslagstiftning kan anses vara deraf påkallad.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

1:o) att herr Olofssons ifrågavarande motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om sådant förslag till ändring i bränvinsförsäljningsförordningen, att bränvin till mat icke finge serveras annat än mot särskild requisition och mot särskild, i ersättning för maten icke ingående betalning icke måtte vardas af Riksdagen bifallen.

I en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 123, anför herr O. G. Eklund följande:

»Under senare tid har ett nytt sätt för servering af mat och dryck vunnit insteg i större städer, der s. k. automatrestauranter inrättats, vid hvilka allmänheten sjelf serverar sig efter att hafva nedlagt den bestämda betalningen på derför afsedd plats. Å åtminstone en sådan automatrestaurant här i hufvudstaden serveras bränvin, något som jag anser icke blott olämpligt, utan till och med stridande mot gällande bränvinsförsäljningsförordnings anda och afsigt. I denna förordnings § 28 stadgas, att bränvin ej får utlemnas till minderårig — en bestämmelse bland andra, hvilken gifvetvis icke kan iakttagas å en restaurant af det slag, jag här omnämmt. Den betjening, som å sådan finnes, är alltför otillräcklig för att kunna »ha ögonen med sig» öfverallt; och för öfrigt skulle ju hela den mekaniska anordningen vara förfelad, derest den icke finge utan nämnvärd tillsyn fungera.

Då faktiskt bränvin serveras medelst automat, och detta förhållande tyder på, att vederbörande myndighet icke anser sådan servering olaglig, torde det vara nödvändigt att i gällande bränvinsförsäljningsförordning inrymma en bestämmelse, som förbjuder sådan automatisk servering.»

På grund häraf föreslår motionären, att Riksdagen måtte besluta att i kongl. förordningen af den 24 maj 1895 angående villkoren för försäljning af bränvin och andra spirituösa drycker intaga en bestämmelse, innefattande förbud mot utskänkning af bränvin medelst automat.

Såsom motionären sjelf framhåller, är redan i gällande förordning angående villkoren för försäljning af bränvin stadgadt, att bränvin icke må å försäljningsställe utlemnas till minderårig, och är i 44 § af samma förordning stadgadt straff för öfverträdelse härutinnan.

Förberörda stadganden gälla lika väl utskänkning af bränvin medelst automat som utskänkning i hvarje annan form, och ytterligare lagstiftningsåtgärder för förebyggande af antydda fara, att å automatrestauranter bränvin skulle kunna komma att utskänkas åt minderåriga, torde således vara öfverflödiga; det är lagskipningens sak att härvid ingripa.

Då utskottet ej heller i öfrigt kunnat finna skäl för en bestämmelse sådan som den af motionären åstundade, hemställer utskottet,

2:o) att herr Eklunds ifrågavarande motion om införande i gällande bränvinsförsäljningsförordning af förbud mot utskänkning af bränvin medelst automat icke måtte varda af Riksdagen bifallen.

Till utskottet har vidare hänvisats en inom Andra Kammaren af herr *C. Sandquist m. fl.* väckt motion, n:o 102, i hvilken syfte två af kammarens ledamöter förklarar sig instämma.

Denna motion är af följande lydelse:

»Rörande rättighet till utskänkning å passagerarefartyg stadgas uti kongl. förordningen den 24 maj 1895: »Sådan utskänkning må endast ega rum till förtäring om bord och må, under det fartyget ligger i hamn eller vid land, allenast ske till besättning och till dem, som i fartygets restaurationslokal intaga måltid; egande Konungens befallningshafvande att jemväl i öfrigt beträffande utskänkningen föreskrifva de inskränknin-
gar, som kunna finnas nödiga.»

Då detta stadgande kungjordes, helsades det med glädje af nykterhetsvännerna landet rundt, och detta icke minst uti sådana kommuner, som äro belägna utefter sjökommunikationsleder, enär man hoppades, att superiet genom detsamma tillämpande skulle betydligt förminskas. Att denna förhoppning under de första åren endels blef uppfylld, det är oss af erfarenheten bekant. Men snart grusades förhoppningen vid åsynen af dryckenskapens florerande flerstädes å de flytande krogarne. Icke ens, när tempelklockorna kalla till gudstjenst, upphör detta demoraliserande förhållande. Att sådant får existera, utan att de kyrkliga och kommunala myndigheterna på orten hafva någon yttranderätt, då ansökan om utskänkning göres, synes oss innebära en orättvisa, som icke borde få existera. Häremot kan nu genmåljas, att om blott Kongl. Maj:ts förordning i fråga vederbörligt efterlefves, så upphör dermed det öfverklagade ofoget. Men hvem skall på landsbygden vaka deröfver? I närheten af de flesta ångbåtsbryggor finnes icke ens fjerdingssman att tillgå, än mindre högre polismyndighet.

Uti mom. 1 af den 13 §, hvars mom. 2 vi ofvan anført, stadgas i fråga om *beviljande af utskänkning vid helsobrunn och badort*, att tillstånd derom »icke må beviljas, utan vederbörande kommunalstyrelse lemnats tillfälle att derom yttra sig». Ett tillägg i liknande syfte borde ock, synes oss, göras till mom. 2, för att derigenom tillerkänna de kyrkliga och kommunala myndigheterna något inflytande på utskänkningen å passagerareångbåtar. Men inseende de svårigheter, som möta beträffande ett dylikt tillägg, måste vi inskränka oss till att vördsamt hemställa, det Riksdagen behagade ingå till Kongl. Maj:t med underdånig skrifvelse, att Kongl. Maj:t täcktes, efter erforderlig utredning, förelägga Riksdagen förslag till åtgärder i ofvan angifna syfte på det af oss föreslagna eller annat sätt, som kan befinnas lämpligt.»

Mom. 1 och 2 af 13 § i gällande förordning angående vilkoren för försäljning af bränvin lyda i sin helhet sålunda:

»1. Vid sådan helsobrunn eller badort, der särskild läkare finnes anställd, på passagerarefartyg eller der vårdshusrörelse af annan anledning kan för någon del af året tillfälligtvis vara af omständigheterna påkallad, dock ej vid läger eller der trupp eljest är för flera dagar sammandragen, må för kortare tid än år rättighet till bränvinsutskänkning på derom af vederbörande gjord anmälan meddelas af Kongl. Maj:ts befallningshafvande; dock må tillstånd till utskänkning vid helsobrunn eller badort, hvarom nu är sagdt, icke beviljas, utan att vederbörande kommunalstyrelse lemnats tillfälle att derom yttra sig.

2. Rättighet till utskänkning å passagerarefartyg sökes hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande i det län, hvarest fartygets rederi har sitt hufvudsäte. Sådan utskänkning må endast ega rum till förtäring ombord å fartyget och må, under det fartyget ligger i hamn eller vid land, allenast ske till besättningen och till dem, som i fartygets restaurationslokal intaga måltid; egande Kongl. Maj:ts befallningshafvande att jemväl i öfrigt beträffande utskänkningen föreskrifva de inskränkingar, som kunna finnas nödiga.»

Enligt mom. 1 i denna § är det således Kongl. Maj:ts befallningshafvande ensam, som eger att för kortare tid än år meddela rättighet till bränvinsutskänkning, ej mindre vid helsobrunn eller badort än på passagerarefartyg; dock att rätt förbehållits vederbörande kommunalstyrelse att afgifva yttrande i fråga om tillstånd till utskänkning vid helsobrunn eller badort.

Motionärerna föreslå nu, att denna åt de kommunala myndigheterna inrymda rätt skall utsträckas till att gälla äfven i afseende å utskänkning på passagerarefartyg, och hemställa motionärerna tillika, att jemväl åt kyrkliga myndigheter måtte beredas tillfälle att, innan tillstånd till utskänkning af bränvin på passagerarefartyg beviljas, derom yttra sig.

Hvad först beträffar förslaget, såvidt det afser att tillerkänna *kyrkliga* myndigheter inflytande vid meddelandet af utskänkingsrättigheter, så finner utskottet något skäl icke vara anfördt eller öfver hufvud föreligga för införandet i lagstiftningen om bränvinsförsäljning af denna helt och hållet nya princip.

Angående derefter den ifrågasatta utsträckningen af de *kommunala* myndigheternas befogenhet i det af motionärerna angifna syfte, vill utskottet till en början erinra, hurusom saken icke ställer sig alldeles lika, när fråga är om beviljandet af rättighet till utskänkning vid en helsobrunn eller badort, som när tillstånd sökes att utskänka bränvin på ett

passagerarefartyg. I förra fallet har Konungens befallningshafvande att, innan rättigheten meddelas, infordra yttrande från en viss bestämd kommunalstyrelse, nemligen kommunalstyrelsen å den ort, hvarest helsobrunnen eller badorten är belägen, hvaremot i senare fallet yttrande skulle, derest motionen i denna del bifölles, behöfva infordras från alla de kommuner, ofta i många olika län, inom hvilka fartyget hade tilläggsplatser.

Enligt utskottets förmenande skulle ett stadgande, sådant som det af motionärerna åsyftade, varda föga effektivt; afgörandet, huruvida en sökt rättighet till utskänkning af bränvin på passagerarefartyg skall beviljas eller icke, ligger nemligen, såsom ofvan nämnts, hos Konungens befallningshafvande ensam. För öfrigt vill utskottet erinra, att saken gäller allenast utskänkning ombord å passagerarefartyg till besättningen och till dem, som i fartygets restaurationslokal intaga måltid; mot hvarje annan utskänkning å passagerarefartyg, under det fartyget ligger i hamn eller vid land, är förbud redan stadgadt, och den, som andra gången öfverträder sagda förbud, är sin utskänkingsrättighet förlustig.

Om än de af motionärerna öfverklagade olägenheterna förekommit å vissa platser, torde dock för afhjelpande af desamma icke erfordras vare sig någon ändring i bränvinsförsäljningsförordningen eller sådan polisuppsigt, som af motionärerna omförmäles; det som erfordras är allenast, att öfverträdelsen angifves hos vederbörande åklagare till laga åtal, samt att åtalet varder behörigen styrkt. Och skulle särskild anledning förefinnas, att inom någon viss kommun förbud meddelas mot utskänkning af bränvin å passagerarefartyg, har kommunalstyrelsen alltid rättighet att derom petitionera hos Konungens befallningshafvande, som eger att beträffande dylik utskänkning föreskrifva de inskränkingar, utöfver de i bränvinsförsäljningsförordningen stadgade, hvilka finnas nödiga.

Utskottet anser, på grund af det sålunda anförda, den af motionärerna begärda utredning icke vara af behovet påkallad och hemställer,

3:o) att ifrågavarande, af herr Sandquist m. fl. väckta motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning och förslag till ändring i bränvinsförsäljningsförordningen i syfte att bereda kyrkliga och kommunala myndigheter tillfälle att yttra sig i fråga om beviljande af utskänkingsrätt å passagerarefartyg icke må varda af Riksdagen bifallen.

§ 4 i gällande förordning angående villkoren för försäljning af bränvin m. m., lyder enligt kongl. kungörelsen den 25 september 1897 sålunda:

»1. Ej må någon tillhandagå allmänheten med anskaffande af bränvin i mindre belopp, än han sjelf eger försälja.

2. Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta vare sig mot efterkraf för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrättighet utöfvar, till köpare utlemna bränvin i mindre belopp än 250 liter.»

Vid 1898 och 1899 års riksdagar väcktes motioner, i hvilka erinrades, hurusom stadgandet i mom. 2 af berörda paragraf angående förbud mot försäljning af spritdrycker emot efterkraf för köpeskillingen hade börjat kringgås på det sätt, att vid försäljning af spritdrycker till någon å annan ort bosatt requirent varan afsändes under afsändarens egen adress, hvarjemte fullmakt mot postförskott, motsvarande det belopp, requirenten hade att för varan betala, tillsändes denne, som derefter utlöste postförskotts försändelsen med ineliggande fullmakt samt, med företeende af den sistnämnda, afhemtade varan.

Med anledning deraf anhöll 1899 års Riksdag, i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 21 mars 1899, att Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa undersökning rörande de omförmälda missförhållandena samt till Riksdagen inkomma med förslag till den ändring i bränvinsförsäljningsförordningen, hvartill undersökningen möjligen kunde gifva anledning.

Efter den utredning, som Kongl. Maj:t på grund af nämnda Riksdagens skrifvelse låtit företaga, och för hvilken redogörelse lemnas i 1901 års Riksdags bevillningsutskotts betänkande n:o 14, föreslog Kongl. Maj:t i sin till sistnämnda Riksdag aflåtna proposition n:o 4, att § 4 i bränvinsförsäljningsförordningen skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»1. Ej må någon tillhandagå allmänheten med anskaffande af bränvin i mindre belopp, än han sjelf eger försälja.

2. Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta vare sig mot efterkraf för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köpare utlemna bränvin i mindre belopp än 250 liter.

Har innehafvare af rättighet, hvarom ofvan säges, till annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, under sin egen adress försändt eller låtit försända bränvin i mindre belopp än 250 liter och låter han annan person mot postförskott bekomma skriftlig handling, innefattande bemyndigande att hos den, som bränvinet mottagit, afhemta detsamma, vare det, der sådant afhemtande sker, ansedt, såsom om bränvinet blifvit

af rättighetsinnehafvaren genom ombud å det ställe, der afhemtandet sker, till köparen utlemnadt.»

Derjemte hade i en vid samma riksdag inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 157, herr J. Ericsson i Vallsta föreslagit, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts förutnämnda proposition, i hvad den afsåge tillägg till mom. 2 af ifrågavarande paragraf, måtte för sin del besluta, att första stycket af sagda moment skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta vare sig mot efterkraf eller med posten och mot postförskott för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köpare utlemna bränvin i mindre belopp än 250 liter.»

I motiveringen till detta sitt förslag anförde motionären, bland annat, hurusom till hans kännedom kommit, att konsumenter af spirituösa drycker börjat att på ett synnerligen bekvämt och jmförelsevis billigt sätt förskaffa sig dessa drycker i små partier, derigenom att sjelfva varan sändes med posten, antagligen mot postförskott, något som, enligt motionären lemnad uppgift, haft till följd, att dryckenskapen i väsentlig grad tilltagit i de orter, der sättet användes.

I sitt ofvan berörda, öfver nämnda kongl. proposition och motion afgifna betänkande lemnade nästlidet års bevillningsutskott en kortfattad redogörelse för de för postbefordring af paket inom riket gällande stadganden i de delar, desamma kunde för bedömandet af den föreliggande frågan vara af intresse, och tillåter sig utskottet att till sagda redogörelse hänvisa.

Härefter yttrade utskottet följande:

»Utskottet anser det i Kongl. Maj:ts föreliggande proposition föreslagna tillägg af ett nytt stycke till § 4 mom. 2 i bränvinsförsäljningsförordningen i hufvudsak motsvara det i Riksdagens skrivelse den 21 mars 1899 angifna ändamål, nemligen att hindra, att det mot utlemning af spritdrycker emot efterkraf för köpeskillingen redan stadgade förbud må kunna kringgåas medelst betalningens uttagande emot postförskott, under det varan afsändes såsom frakt- eller ilgods med jernväg eller ångbåt.

Utskottet har sig emellertid bekant, att, såsom i herr Ericssons förevarande motion uppgifves, det på senare tiden blifvit ganska allmänt, särskildt inom de norra länen af riket, att *sjelfva varan afsändes med posten, mot postförskott*, ett förfaringssätt, som väl torde i sedligt afseende medföra samma vådor, som derest spritdrycker afsändas med jernväg eller ångbåt och betalningen uttages genom efterkraf.

Till nu omförmälda försäljningssätt har Kongl. Maj:t icke haft anledning taga hänsyn, enär i Riksdagens till grund för den kongl. propositionen liggande skrifvelse derom icke något nämnes, men då i den till utskottet öfverlemnade, nu föreliggande motion frågan bragts på tal, anser utskottet skäl vara för handen att tillse, att jemväl det missbruk, som ligger i spritdryckers försändande med posten, emot postförskott för köpeskillingen, må varda för framtiden stäffadt.

Nu torde visserligen icke vara omöjligt att åt redan gällande stadgande i § 4 mom. 2 af bränvinsförsäljningsförordningen om förbud emot uttagande af betalning genom efterkraf gifva en så vidsträckt tolkning, att deri innefattades förbud jemväl mot spritdryckers försändande med posten, emot postförskott för köpeskillingen; men som i dagligt tal åt orden »efterkraf» och »postförskott» gifves helt olika betydelse, förmenar utskottet, att det skulle vara till gagn, derest i bränvinsförsäljningsförordningen inrycktes uttryckligt förbud äfven emot sistberörda sätt för utlemnande af spritvaror.

Åtgärder i dylikt syfte anser utskottet vara så mycket mera behöfliga, som, enligt hvad ofvan antydts, ifrågavarande drycker kunna i hvarje särskild paketförsändelse med posten befordras till ganska afsevärd myckenhet, samt afgiften för befordringen är proportionsvis mindre, ju större vigten är å paketet.

Hvad beträffar effektiviteten af ett förbud, sådant som det ifrågavarande, torde denna icke behöfva blifva mindre i fråga om bränvin, som aflemnas till befordran mot postförskott, än i fråga om de varor, mot hvilkas försändande med posten allmänna poststadgan redan innehåller förbud.»

Vidkommande sjelfva redigeringen af den af motionären föreslagna ändringen i nuvarande ordalydelsen af mom. 2 i § 4 af bränvinsförsäljningsförordningen, ansåg utskottet, att, då postförskott kunde uttagas endast å postförsändelser, det vore för det afsedda ändamålet till fyllest att i nämnda moment mellan orden »efterkraf» och »för köpeskillingen» inskjuta orden *eller postförskott*.

På grund af det sålunda anförda hemstälde utskottet,

att Riksdagen måtte besluta, att åt § 4 i bränvinsförsäljningsförordningen gäfves följande förändrade lydelse:

»1. Ej må någon tillhandagå allmänheten med anskaffande af bränvin i mindre belopp, än han sjelf eger försälja.

2. Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta vare sig mot efterkraf eller postförskott för köpeskillingen eller genom

ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köpare utlemna bränvin i mindre belopp än 250 liter.

Har innehafvare af rättighet, hvarom ofvan säges, till annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, under sin egen adress försändt eller låtit försända bränvin i mindre belopp än 250 liter och låter han annan person mot postförskott bekomma skriftlig handling, innefattande bemyndigande att hos den, som bränvinet mottagit, afhemta det-samma, vare det, der sådant afhemtande sker, ansedt, såsom om bränvinet blifvit af rättighetsinnehafvaren genom ombud å det ställe, der afhemtandet sker, till köparen utlemnadt.

Detta förslag bifölls af Andra Kammaren utan diskussion och utan votering, men afslogs af Första Kammaren, efter öfverläggning, med 64 röster mot 44, hvilka afgåfvos för bifall till utskottets hemställan.

Herr *J. Ericsson* i Vallsta har nu i den af honom inom Andra Kammaren väckta motion, n:o 85, å nyo dragit förberörda fråga under Riksdagens pröfning, i det han, under åberopande af den af nästlidet års Riksdags bevillningsutskott använda motivering, hemställt, att Riksdagen måtte besluta, att åt § 4 i bränvinsförsäljningsförordningen måtte gifvas den ändrade lydelse, som af sagda utskott föreslogs.

Utskottet är i denna fråga af samma mening som 1901 års bevillningsutskott och anser de föreslagna tilläggen till § 4 i bränvinsförsäljningsförordningen innefatta en enkel konsekvens af hvad Riksdagen förut beslutat och ett behöfligt förtydligande af redan gällande stadganden.

Den viktigaste invändning, som vid nästlidet års riksdag framställdes emot förslaget i den inom Första Kammaren då förda diskussion, var den, att icke något straff funnes föreskrifvet för öfverträdelse af de bestämmelser, som skulle komma att inflyta i paragrafen i fråga.

I sådant afseende tillåter sig utskottet erinra, att § 42 i bränvinsförsäljningsförordningen, enligt kongl. kungörelsen den 25 september 1897, är i hithörande delar af följande lydelse:

»Idkar någon minuthandel med eller utskänkning af bränvin vid tillfälle, då försäljningsrätten ej utöfvas får, eller å annat ställe, än der-till uppgifvet är, eller förbryter sig någon mot hvad i § 4 mom. 2 stad-gadt är om bränvins utlemnande å annat ställe än det, der han sin för-säljningsrätt utöfvar, — — — — —
böte första gången från och med 30 till och med 60 kronor samt andra gången från 60 till och med 120 kronor och vare dessutom andra gången sin rätt till minuthandel eller utskänkning förlustig.»

På de af 1901 års Riksdags bevillningsutskott åberopade skäl och under åberopande af hvad i öfrigt här ofvan anförts, hemställer utskottet alltså,

4:o) att Riksdagen måtte, med bifall till förevärande motion, besluta, att åt § 4 i bränvinsförsäljningsförordningen gifves följande förändrade lydelse:

1. Ej må någon tillhandagå allmänheten med anskaffande af bränvin i mindre belopp, än han sjelf eger försälja.

2. Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta vare sig mot efterkraf eller postförskott för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köpare utlemna bränvin i mindre belopp än 250 liter.

Har innehafvare af rättighet, hvarom ofvan säges, till annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, under sin egen adress försändt eller låtit försända bränvin i mindre belopp än 250 liter och låter han annan person mot postförskott bekomma skriftlig handling, innefattande bemyndigande att hos den, som bränvinet mottagit, afhemta detsamma, vare det, der sådant afhemtande sker, ansedt såsom om bränvinet blifvit af rättighetsinnehafvaren genom ombud å det ställe, der afhemtandet sker, till köparen utlemnadt.

Stockholm den 17 februari 1902.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

vid *punkten* 1:o):
af herr *Cavalli*, mot motiveringen; och
af herr *O. A. Ericsson*, som yrkat bifall till herr *Olofssons* ifråga-
varande motion; samt

vid *punkten* 4:o):
af herr *Cavalli*, hvilken anført:
»Vid nästlidet års riksdag förekom till behandling ett alldeles lik-
artadt förslag som det nu förevarande. Nämnda förslag, som framkom i
en kongl. proposition och en i sammanhang dermed väckt motion, blef
icke af Riksdagen bifallet. Då nya skäl för den ifrågasatta förändringen
icke anförts eller veterligen föreligga, har jag ansett,

att utskottet bort hos Riksdagen hemställa om
afslag å ifrågavarande, af herr *Ericsson* väckta motion
om ändring af § 4 i bränvinsförsäljningsförordningen.»